
ΠΡΟΣ : Κυπριακές Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών
ΑΠΟ : Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 8 Απριλίου 2015
ΑΡ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ : Ε065
ΘΕΜΑ : Παραχώρηση ωφελημάτων (trading benefits) σε πελάτες

Σε συνέχεια της [Εγκυκλίου ΕΓ144-2014-02](#) αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (η 'ΕΚΚ') επιθυμεί να ενημερώσει τις Κυπριακές Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών ('οι ΚΕΠΕΥ') τα ακόλουθα:

1. Έχει παρατηρηθεί ότι ΚΕΠΕΥ παραχωρούν οφέλη (trading benefits, π.χ. welcome bonus) σε πελάτες τους υπό προϋποθέσεις και ακολουθούν τέτοιες πρακτικές, οι οποίες δεν φαίνεται να συνάδουν με το πνεύμα και το γράμμα του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου του 2007, ως εκάστοτε ισχύει ('ο Νόμος') και των Οδηγιών της ΕΚΚ, ΟΔ144-2007-01 του 2012 για τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας και λειτουργίας ΚΕΠΕΥ ('η Οδηγία 1') και ΟΔ144-2007-02 του 2012 για την Επαγγελματική Συμπεριφορά των ΕΠΕΥ ('η Οδηγία 2').

Ειδικότερα, οι ανωτέρω προϋποθέσεις και πρακτικές δεν φαίνεται να συνάδουν με:

- i. Το άρθρο 36 του Νόμου (Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή υπηρεσιών σε πελάτες).
 - ii. Το Μέρος VI της Οδηγίας 1 (Φύλαξη περιουσιακών στοιχείων πελατών).
 - iii. Τα Μέρη III (Παροχή πληροφοριών σε πελάτες) και IV (Αξιολόγηση της καταλληλότητας και συμβατότητας) της Οδηγίας 2.
2. Παραδείγματα προϋποθέσεων/πρακτικών που θεωρείται ότι δεν εμπίπτουν στο πνεύμα και στο γράμμα των πιο πάνω προνοιών, τα οποία δεν είναι εξαντλητικά, είναι:
 - i. Μη επεξήγηση, ή μη επαρκής επεξήγηση, των προϋποθέσεων του οφέλους στον πελάτη, με σαφή και κατανοητό τρόπο

Έχει παρατηρηθεί ότι οι προϋποθέσεις του οφέλους δεν επεξηγούνται, ή δεν επεξηγούνται επαρκώς, στον πελάτη με σαφή και κατανοητό τρόπο.

Η ΚΕΠΕΥ οφείλει, προτού χορηγήσει οποιοδήποτε όφελος σε πελάτη, να επεξηγεί με σαφή και κατανοητό τρόπο τις προϋποθέσεις του οφέλους, χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων, απλά παραδείγματα, έτσι ώστε ο πελάτης να είναι σε θέση να αποφασίζει για την αποδοχή, ή μη, του οφέλους βασισμένος σε σωστή και επαρκή ενημέρωση. Ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται στο γεγονός κατά πόσο το όφελος και τα κέρδη που προκύπτουν από αυτό, με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων, δύναται να αποσυρθούν, ή όχι, από τον πελάτη.

ii. Χορήγηση οφέλους σε όλους ανεξαιρέτως τους πελάτες και χωρίς τη συγκατάθεση/αποδοχή τους

Έχει παρατηρηθεί ότι το όφελος χορηγείται σε όλους ανεξαιρέτως τους πελάτες και χωρίς αυτοί να έχουν συγκατατεθεί/αποδεχτεί.

Η ΚΕΠΕΥ οφείλει να χορηγεί όφελος μόνο στους πελάτες που έχουν περάσει το 'τεστ καταλληλότητας' ή το 'τεστ συμβατότητας' (όπου εφαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση), κατά τα οριζόμενα το άρθρο 36(1)(γ) και (δ) του Νόμου.

Περαιτέρω, η ΚΕΠΕΥ οφείλει, πριν τη χορήγηση του οφέλους, να λάβει τη συγκατάθεση/αποδοχή του πελάτη, είτε γραπτώς είτε μέσω άλλου ισοδύναμου μέσου.

Σημειώνεται ότι η αυτόματη προεπιλεγμένη αποδοχή χορήγησης οφέλους δεν δύναται να θεωρηθεί ισοδύναμο μέσο συγκατάθεσης/αποδοχής του πελάτη.

iii. Καθορισμός μικρού χρονικού περιθωρίου για επίτευξη των προϋποθέσεων του οφέλους

Στις περιπτώσεις όπου το όφελος χορηγείται υπό προϋποθέσεις και συγκεκριμένα όταν αυτό συνδέεται με τον όγκο συναλλαγών που διενεργεί ο πελάτης, έχει παρατηρηθεί ότι το χρονικό περιθώριο που καθορίζεται για την εκπλήρωση των εν λόγω προϋποθέσεων είναι πολύ μικρό που καθιστά αδύνατη την επίτευξη αυτών. Συνεπώς, υπάρχει πίεση/κίνητρο στους πελάτες να διενεργούν μεγάλο αριθμό συναλλαγών σε σύντομο χρονικό διάστημα στοχεύοντας στην εκπλήρωση των προϋποθέσεων.

Σε περίπτωση καθορισμού χρονικού περιθωρίου, αυτό δεν πρέπει να ενεργεί ως 'μέτρο πίεσης' αλλά να είναι λογικό σύμφωνα με τις συνθήκες της κάθε περίπτωσης και ανάλογο με τη δυνατότητα εκπλήρωσης των προϋποθέσεων του οφέλους.

iv. Τροποποίηση των προϋποθέσεων του οφέλους χωρίς τη σχετική και εκ των προτέρων ενημέρωση του πελάτη

Έχει παρατηρηθεί ότι οι προϋποθέσεις του οφέλους τροποποιούνται χωρίς να ενημερώνονται σχετικά και εκ των προτέρων οι πελάτες.

Σε περίπτωση τροποποίησης των προϋποθέσεων του οφέλους, η ΚΕΠΕΥ οφείλει να ενημερώνει σχετικά και εκ των προτέρων τους πελάτες της στους οποίους έχει

χορηγήσει το όφελος, δίνοντας τους την επιλογή συνέχισης, ή ακύρωσης, της χρήσης του οφέλους, χωρίς οποιοδήποτε κόστος για τον πελάτη και χωρίς επίσης να θεωρηθεί μη εκπλήρωση των προϋποθέσεων του οφέλους.

v. Κατανομή κερδών/ζημιών στον πελάτη

Έχει παρατηρηθεί ότι, σε περίπτωση αιτήματος απόσυρσης κεφαλαίων, ιδιαίτερα εάν αυτό υποβληθεί πριν την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του οφέλους, το όφελος ακυρώνεται μαζί με όλα τα κέρδη που προέκυψαν, ή ακυρώνεται μέρος αυτών. Αντίθετα στην περίπτωση ζημιών, αυτές επωμίζονται όλες στον πελάτη.

Νοείται ότι όλα τα κέρδη και οι ζημιές που προκύπτουν από τη χρήση των κεφαλαίων του ιδίου του πελάτη κατανέμονται σε αυτόν και σε καμίαν περίπτωση, τα κέρδη αυτά δεν δύνανται να παρακρατούνται από την ΚΕΠΕΥ.

Όσον αφορά τα κέρδη και τις ζημιές που προκύπτουν από τη χρήση του οφέλους, η ΚΕΠΕΥ οφείλει να ενημερώνει πλήρως τους πελάτες της, πριν τη χορήγηση του οφέλους, για τον τρόπο χειρισμού/κατανομής τους, ως αναφέρεται και στο σημείο 2.ι πιο πάνω.

Η ΚΕΠΕΥ οφείλει να θεσπίσει και να εφαρμόζει τέτοιους μηχανισμούς, οι οποίοι της παρέχουν τη δυνατότητα εφαρμογής των πιο πάνω. Σε περίπτωση που ΚΕΠΕΥ δεν είναι σε θέση να διαχωρίζει τα κέρδη/ζημιές που προκύπτουν από τα κεφάλαια του ιδίου του πελάτη και από το όφελος, τότε οφείλει να κατανέμει στον πελάτη, όλα τα κέρδη/ζημιές που προκύπτουν τόσο από τη χρήση των κεφαλαίων του όσο και από τη χρήση του οφέλους.

vi. Πληροφόρηση πελάτη για το διαθέσιμο προς απόσυρση κεφάλαιο του

Έχει παρατηρηθεί ότι ο πελάτης δεν γνωρίζει, κατά πάντα χρόνο, το διαθέσιμο προς απόσυρση κεφάλαιο του, αφού αυτό δεν διαχωρίζεται από το όφελος που του χορηγείται και το οποίο δεν δύναται να αποσυρθεί.

Η ΚΕΠΕΥ οφείλει να θεσπίσει και να εφαρμόζει μηχανισμούς οι οποίοι να παρέχουν τη δυνατότητα στους πελάτες της να πληροφορούνται πάντοτε και όποτε το επιθυμούν για το διαθέσιμο, προς απόσυρση, κεφάλαιο τους.

vii. Επιβολή ψηλών χρεώσεων κατά την απόσυρση κεφαλαίων

Έχει παρατηρηθεί ότι επιβάλλονται ψηλές χρεώσεις στους πελάτες όταν αποσύρουν τα κεφάλαια τους.

Η ΚΕΠΕΥ οφείλει να ενημερώνει πλήρως και εκ των προτέρων τους πελάτες της για τις χρεώσεις που επιβάλλει σε περίπτωση απόσυρσης κεφαλαίων. Νοείται ότι οι χρεώσεις είναι λογικές, ανάλογες (proportionate) και σύμφωνες με τις συνήθειες εμπορικές χρεώσεις που επιβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Όλα τα αναφερόμενα στο σημείο 2 ανωτέρω εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις χορήγησης επιπρόσθετου οφέλους στους υφιστάμενους πελάτες.
4. Η ΚΕΠΕΥ οφείλει να τηρεί στο αρχείο του κάθε πελάτη όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν την εφαρμογή της παρούσας εγκυκλίου.
5. Οι ΚΕΠΕΥ, οι οποίες χορηγούν οφέλη σε πελάτες τους, καλούνται όπως επανεξετάσουν πάραιτα τις διαδικασίες/μηχανισμούς που εφαρμόζουν σχετικά με τη χορήγηση οφέλους και λάβουν τέτοια διορθωτικά μέτρα έτσι ώστε να συμμορφώνονται με την παρούσα εγκύκλιο, καθότι οι εφαρμοζόμενες σήμερα προϋποθέσεις/πρακτικές δεν φαίνεται να συνάδουν όλες με το γράμμα του Νόμου και των Οδηγιών 1 και 2.

Η ΕΚΚ δίνει βαρύνουσα σημασία στην προστασία των επενδυτών και στην επαγγελματική συμπεριφορά των ΚΕΠΕΥ έναντι αυτών και συνεπώς, θα εξαντλεί την αυστηρότητα της, όσον αφορά την επιβολή κυρώσεων, όταν εντοπίζει συμπεριφορές (προϋποθέσεις/πρακτικές) που αντίκεινται με τις πιο πάνω υποδείξεις της.

Με εκτίμηση

Δήμητρα Καλογήρου
Πρόεδρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς